

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/381
KARAR NO : 1983/579

K A R A R

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulurmakla birlikte, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13.madde-
sindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.
Sanıklar : Raif Çakır, Hüsnü Öztürk

O L A Y : Haziran-1970 yılında sanıkların komünizm propogandası yapma suçunu işledikleri ileri sürülerek, Devrek C.Savcılığı'nca talepname ile Sorgu Hakimliği'ne ilk soruşturma yapılması istemiyle kamu davası açılmıştır.

Devrek Sorgu Hakimliği: 14-6-1972 gününde, 1972/50-38 sayı ile; 1402 sayılı yasa'nın 15.maddesine göre davaya bakmanın sıkıyönetim askeri mahkemesine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Dosya sıkıyönetim komutanlığına intikal etmiş, komutanlığın; soruşturmanın genel hükümlere göre yapılmasına dair 28-6-1972 günlü yazısı üzerine; Devrek Sorgu Hakimliği, sanıklardan Raif Çakır'a atılı suçun işlendiği yolunda dosyada yeterli kanıt olmakla eylemine uyan TCK.nun 142/1.maddesine göre cezalandırılması için son soruşturmanın Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılmasına, öteki sanığın muhakemesi'nin men'ine karar verilmiştir.

Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesi: 25-10-1972 gününde, 1972/203-287 sayı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânını gerektiren fiillerden olduğu ve davada mahkemelerinin görevsiz bulunduğu,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi: 29-12-1972 gününde, 1972/171-122 sayı ile; davaya umumî hükümlere göre Adli Yargı yerinde bakılmasının daha önce sıkıyönetim komutanınca istemesine göre, davada Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevli olduğu,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Oluşan görev uyuşmazlığı; Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nca çözümlenmiş ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmiştir.

Anılan mahkeme ise; Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun bu konuda yetkisinin olmadığını, yetkinin Uyuşmazlık Mahkemesi'ne ait bulunduğunu, bu mahkeme kurulana dek dosyanın Askeri Savcılıkta bekletilmesini kararlaştırmış, dosya 4.Kolordu Komutanlığı nezdinde kurulu Askeri Savcılıkta bekletilmiş ve 12-5-1982 günlü, 1982/30 sayılı yazı ile gereği için mahkememiz'e gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı, 31-10-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı

Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Daha önce ilân olunan sıkıyönetim döneminde işlenen suçlarla ilgili ve henüz sonuçlanmayan davaların hangi yargı merciinde görüleceğinin tayininde; son sıkıyönetim ilânı kararında yer alan ilân nedenlerinin ve halen yürürlükte olan 1402 sayılı yasa'nın görevle ilgili maddelerinin gözönünde bulundurulması suretiyle dava konusu olayın değerlendirilmesi gerekir.

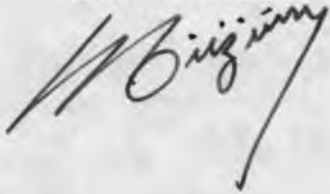
Atılı suçun, niteliğine, işleniş biçimine, devletin varlığına ve cumhuriyete yönelik olmasına göre, MGK.nin 7 sayılı kararı 4.maddesi kapsamında olduğu ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Ancak suç, son sıkıyönetim ilânından üç aydan çok önce işlendiğinden ve sıkıyönetim mahkemelerindeki davalarla genel ve ortak amaç içinde bağlantısını gösteren dosyada yeterli kanıt bulunmadığından, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

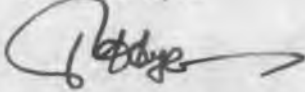
Bu nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesi'nin 25-10-1972 günlü, 1972/203-287 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 31-10-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

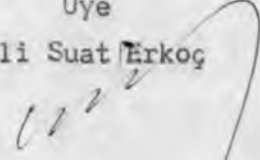
Başkan
Servet Tüzün

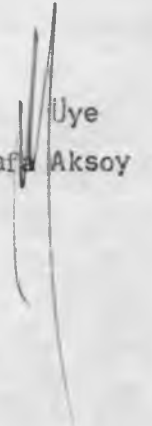
Üye
Y. İsmet Ayer

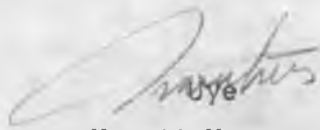
Üye
Ali Suat Erkoç

Üye
Mustafa Aksoy

Üye
Necati Karakış

Üye
Osman Kayacan

Üye
Ergun Argon

14.11
S.Y.